

Ryliškių bažnyčios ir Paltaracko likimas

(Tęsinys)

Rusai, naslės užimtosė patalpose greit padarė krata, pasitikrino, kuo galima pasisotinti. Raugė bulvių ir truputį lašinių, taukų įsukė išvirtų bulvių. Bulves skūdo šermėnui. Kai padėjo porą eilinių kareivių. Kai išvartojo bulves pakvipo taukais ir slegėmė. Slegė visi rusai valgyti. Vėiko nėsavilgė, šiek tiek rėkio.

Paltarackas su savo bendrais vyko į Nėvėdus, tiesiog pasuko į Baryso namus, kur rusai po vakarienės nenusirengė, kas krito miegojo. Vadinas, jau buvo iš anksto susitarta, kur Paltarackas turi prisijungti prie grupės. Paltaracko pasirodymas pažadino iš miego. Uždegė lempa, o karininkas atvykusius su Paltaracku du kareivius išvarė lauk tarsi sargybon. Paltarackui liepė suvalgyti bulvių likučių. Paltarackas paslėmė nuo virtyklos puodą su bulvėmis, pasistatė ant stalo ir pradėjo valgyti tiesiog iš puodo. Tik staiga — šūvis. Sutarškėjo lango stiklui, vos neužgeso lempa. Visi priekyje bėmė, kad Paltarackas su kashiu burhanje susmuko ant stalo su persauta galva. Savo akimis vyriai matė asmuo pėsčiojį, įsivėrė suvė, pažvelgė link namų per keli metrus nuo lango lempos. Sytysoje stovėjo kareivis atkūsis šautuvas į lango. Po akimirkos sutarškėjo šautu vo švytė. Mat, ismėtė iš šautuvo šūvis, ir sytyva vėl uždarė. Eidamas nuo lango, užsimetė ant laivo sū peties.

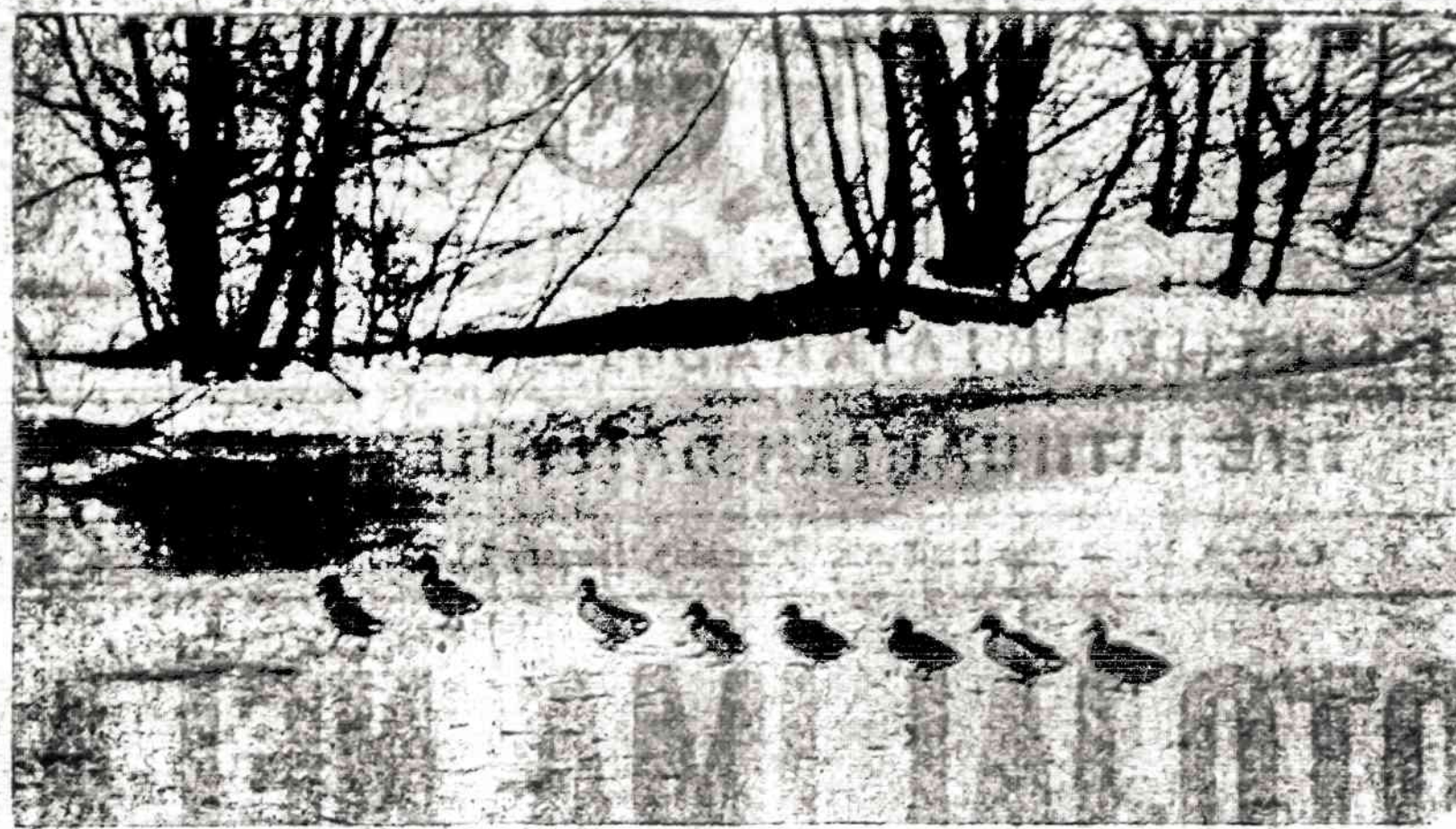
Tada gali paklausti, kodėl rusai ne iškėjo, ko dar Paltarackas nebuvė čia atėjęs? Kodėl sytyva buvo paskirta iš tikrą atvykusių kareivių, o ne iš pailsojusių ir pavalgusių? Kodėl nebuvė leista valgyti alkanėms kareiviams kartu su Paltaracku? Galima suprasti, kad čia buvo tik žauri apgavystė. Paltarackui ir dviem kareiviams

buvo pavesta atlikti blaivus darbas, o kad kam nors girtas nepasigirtų apie savo "žygį", reikėjo garbingai jį numarinti. Tada vadas įsukė pakinkyti arkli, pasisaukė kaimynystėje gyvenusių Volungevičių ir liepė vežti Paltaracko lavoną Merkinėn. Volungevičius, važiuodamas su rusais, štai ką išgirdo: "Baditai sudegino Ryliškių bažnyčią. Ją gindamas, garbinbai žuvo liaudies gynėjas draugas Paltarackas". Iš Merkinės Volungevičių paleido namo. Paltaracko lavoną atidavė žmonai, laisvųjų nebuvo. Net nežina, kur jis pakastas. Dėl Paltaracko mirties nieko nei aštaravo, nei tardė. Taip pat nebuvo bandyta ieškoti padegėjų. Jei banditai padegė bažnyčią čekistai turėjo juos persekioti. Bet kam tas žygis? Liaudis ir taip patikės ką čekistai paskelbė.

Buro toks Maskvos planas...

Dėl tokių baisių tragedijų pilninosi ir jaudinosi nukentėjusių artimieji, kaimų gyventojai, vietinės valdžios atstovai ir net komunistai. Vyko karta Alytaus apskrityje, aktyvo pasitarimas. Jo dalyviai — skundėsi čekistų žiaurumu. Alytaus miškų ūkio direktorius pateikė nušauto girininko Revucko dokumentus, papasakojo apie paimtus iš nušautojo 26,000 rub. valdyskų pinigų. Kiti papasakojo skaudingus įvykius jų apylinkėse. Merkinės parosų įgaliotinis papasakojo, kaip jis pats buvo įsivėrė į nuogumą, ir tik per stebuklą išsė gyvas. Alytaus apskrityje partijos sekretorius susijaudinęs taip atsakė: "Kaš čia išgirdau, man — baimė, laujanė. Jei jie taip ir toliau elgis — mūs visus sunaikins".

Kiek vėliau, susikūrus Varėnos raonui, kuriam priklausė dalis Merkinės valsčiaus, pirmasis rajono partijos sekretorius Kalcys dėl parašių skundų aktyvui pasakė: "Čia bus bandi-

ty, persirengusių kariškiams, darbas. Kitaip aš būčiau viską žinojęs. Aš išaiškinsiu". Po savaitės jis aktyvui štai ką pridūrė: "Šis reikalas ne rūpms priklauso spresti. Yra sąjunginė valdžia, ji viską tvarko".

Vėliau buvo kalbama, kad buvo toks Maskvos planas — visą Lietuvą sunaikinti, — apie kurį iš lietuvių žinojo vienas Guzevičius. Aleksandras Gudaitis. Guzevičius 1944-1946 m. buvo valstybės saugumo komandaras, dalyvavo Kremlyje Stalino planuose, kaip Lietuva pertvarkytų svarstyne. Tai buvo pirmas planas, kad net toks planas kaip Guzevičius suprato, to plano esmė — karo. Prieš mirtį viename savo žaidime 1960 m. pradžioje jis sūti pasipasakojo. Mums neatpasakė, kas laimėjo, tik pasakė, kad jis laimėjo. Tai buvo baimės planas. Štai gali būti tiesa, nes ir Rusijoje yra pasakės, kad Lietuva bus bet lietuvių nebus.

Gelbūt, kad vietos valdžia pokurio metais apie Maskvos užmojus nieko nematė, kaip nematė, kaip iš tikrųjų Maskva žino ir lietuvių tautą.

(Iš "Aušros")

BALTIJOS KRAŠTŲ KASDIENYBĖ

Pabaltijo tautos rodo didelį nepasitenkinimą sovietų viešpatavimu, kuris išauga net iki gilių neapykantos. Vertimas rodyti apsimetimą palankumą valdžiai, pagrįstai bijant r. presijų, dar labiau didina šią neapykantą. Prie to dar prisideda pusiau užslėpta, pusiau atvira paniekia įsibrovėliams, kurie kultūros ir ūkio srityse nusileidžia Baltijos tautos, bet remdami, si didelės masės ir karinė jėgos, stengiasi joms primesti viską svetimą gyvenimo ir ūkinę tvarką. Gyventojai mato ir supranta tą priešpardą, kuri, kaip rodo praktika, yra valdžios nepilnavertiskumo jausmo piktakūta, bet su kuria reikia taikstyti, norint išlikti sveikam ir gyvam.

Iš neapykantos, baimės, apsimetimo ir paniekos susidaro neįsivaizduojama, mąkabirška dvasinė atmosfera. Toks problemų ir baimės pasamoneje užslėpimo susikaupimas, pagal vakarietiškas normas atrodytų nebeįpakeliamu, bet dėka pozityvios veiklos — išsilygina. Gyventojai pasireiškia kultūrinėje, religinėje ir privačioje srityje (apie tai bus dar kalbama vėliau), kas padeda šiek tiek lengviau pakelti svetimą režimą. Nors tai skamba paradoksiškai, bet mažos, kasdieniškos problemos ir trūkumai, išsukti sovietų režimo, turi netgi teigiamą pusę:

žmonės nėra išpaikinti ir žino, kaip sau padėti. Dvasiškai sunkumai lengviau pakelia negu laisvuosiuose Vakaruose, kur plaūs visuomenės sluoksniai, pirmoje eilėje jaunimas, išpaikinti pertekliaus ir neturėdami rimtų problemų, tampa agresyvi ir nepatenkinti.

Neapykanta dabartinei valdžiai turi skirtingas priežastis. Tai lengvai galima apčiuopti senesniųjų žmonių tarpe, kurie jaunystėje praleido laisvėje ir vėliau patyrė svetimos jėgos įsiveržimą. Kiekvienas iš jų prarado artimajį, ar tai per badą ir šaltį tremtyje, ar ginkluoto pasipriešinimo metu, arba buvo vėkzatos suruosto naikimo baltišono nužudytas, ar tai kitu būdu buvo sovietų fiziškai sunaikintas. Daugelis iš jų patyrė būvę baudžiamuosiuose lageriuose ir dar dabar tebekančia nuo stalinistinio teroro padarytų fizinį ir fizinį sužalojimų. Kiek bebūtų keista, bet kaip tik tie žmonės, daugiausia nukentėję nuo smurto, išoriniai geriausiai išlaiko dvasinę pusiausvyrą. Iš patirties ir turėtų nuoskaudų jie tapo, palyginti, žan atsargūs.

Dar aiškiau savo nepasitenkinimą sovietiniu rusų režimu rodo vidurinioji karta. Bet, palyginus, ir jie elgiasi gan atsargiai, paslėpdami savo jausmus ir išjuokinimus po dirbtinio loja-

lino režimui skrajste, išskyrus kai kurias atvejais pastabas rusų bei valstybės ir partijos vadovų adresu. Na, o kas liečia įstatymų "apėjimą", siekiant kai kurių mažų privilegijų sau ir savo draugams, tai netikėtai nuodėmė, praktikuojama ir pačioje Rusijoje, todėl vargu ar tai būtų galima pavadinti "antitarybiškumu". Vidurinė karta yra labai gerai išprususi politikos srityje. Ji yra išaugusi sovietinio režimo sąlygomis ir dar papildomai perėmusi politinį senesniosios kartos palyrimą. Tuo labiau tenka stebėtis, kad kaip tik vidurinė karta pastaraisiais metais vis ryškiau parodo ką jie galvoja apie sovietinį režimą ir įsibrovėlius rusus. Tie protestai vykdomi užslėpta forma, stengiantis neprasišlenkti su partijos oficialia linija, pvz., kaip pasiūlymai pagerinti darbo sąlygas, o taip pat materialinę ir socialinę padėtį ir t.t. Pastaruoju metu vis dažniau protestuojama ir atvira forma, pilnai suvokianti galimas pasekmes ir represijas, kurios seks po to.

Taip pat priešiška nusiteikusi prieš sovietinį režimą yra ir jaunesnioji karta, nors ji jau yra trečioji mokyklinio amžiaus karta, išaugusi sovietų okupacijos metais. Ji nelgi ypač aiškiai rodo savo nepasitenkinimą, kadangi jie neturi to atsargos ir bausmės jausmo, kuris būdingas suaugusiems. Senesni žmonės galiau suprastų tokią neatsargią jaunimo elgseną, jeigu jie pasiskačiuotų, kad šiuolaikinis jaunimas nuo stalinistinio teroro laukų yra taip pat toli, kaip 20-jų metų jaunimas nuo amžiaus pradžios. Jie yra girdėję apie stalinistinio laikotarpio baisumus, bet nenujaucia, kad tai juos liestų. Kad jaunimas, nežinantis intensyvaus auklėjimo sovietine dvasia, nekencia režimui, priklauso nuo daugelio priežasčių. Dvi ryškiausios iš jų būtų sekandios: įsibrovėlių rusų netoleravimas ir gilus išliikimas režimo nesugebėjimu išspręsti gyvybiškai svarbius klausimus.

Vyresnieji, nors ir labai atšargiai, taip pat stengiasi sustiprinti jaunimo nepasitenkinimą režimu, bet didesne dalimi tai patio jaunimo kritiško stebėjimo išdava. Toks jaunimo pasipriešinimas režimui paneigia plačiai pasklidusią nuomonę, kad jaunuoliai galima išauklėti bet kuria norima linkme ir dvasia bei indoktrinuoti juos į bet kurią norimą politinę sistemą. Savarankiško protavimo jėga yra tokia didelė, kad ji, nors šiek pavėluotai ir aplinkiniams keliais, visuomet nugali. Nepriėmusios mokybės laikai, o taip pat gyvenimas Vakaruose, nors ir su kai kuriais trūkumais, kurie pasitaikė ankščiau ir dabar, palyginus su senatvišku sovietų sistemos nepasitenkimu, atrodo gan palankioje šviesoje. Vyres-

Sovietų okupacijos metais tarp senų ir jaunų žmonių nėra ryškesnių nuomonių skirtumų, liečiančių pagrindinius gyvenimo klausimus. Svarbiausia, visi vieningai rodo pasyvų pasipriešinimą primestam režimui. Priešingai ir autoritarinį svetimsalių viešpatavimą lydis reiškinys yra dviveidiškumas. Dviveidiškumas būty gan paprastas, jeigu tik reikėtų sistemą girti, pasyminis išpildyti su rusų emigrantais draugiškai elgtis ir bendrai sovietams paklusti. Dviveidiškumas tampa sudėtingesniu, kai reikia taip pat įtikinti tautiškai nusiteikusiai gyventojų daugumai. Kas per daug uoliai stengiasi įtikinti sovietams, gaili patekti į kolegų ir kaimynų nemalonę. Iš tokio balansavimo tarp diametriniai priešingų pozicijų susidaro ir dviguba, vidiniai prieštaranga elgsena, kuri, žiūrint iš Vakarų taško, sunkiai suprantama ir nuostabą kelianti, bet tenykštėmis sąlygomis yra visai natūralus reiškinys.

Ryšium su sovietų viešpatavimu yra susijęs dar vienas svarbus reiškinys — kolonizavimas rusų emigrantų pagalba. Čia kaip tik ir pasireiškia esminis skirtumas tarp Pabaltijo respublikų ir šalių satelitų, kurios taip pat yra sovietų maskvos diktatu, bet kurios beveik nėra rusų. Baltijos kraštuose daugelį aukštesniųjų postų pirmumo teise užima rusai, o taip pat Baltijos tautų atstovai, kurie kartų kartas gyvena Rusijoje ir ten pilnai asimiliavosi. Be šitų, aukštesnio rango pareigūnų, jėmigravo ir daug pramonės darbininkų. Trumpam laikui apsisloja rusų turistai ir spekuliantai, norėdami pasipelnyti iš vakarietiška orientuoto Baltijos tautų gyvenimo būdo.

Vertė V. M.

(Bus daugiau)
(Iš V. Vokietijoj leidžiamo žurnalo "Mitteilungen aus baltischem Leben" Nr. 3)

Cold war.

It was bad enough we had to fight the British for our freedom. But on top of that, we had to fight the weather, too.

Because winter at Valley Forge meant more ice, and freezing temperatures. All serious enemies to a makeshift army without proper clothing, not nearly enough food, and short on ammunition.

It was an army long on courage, but short on money.

And then the money came. About \$27,000,000 from the pockets of new Americans.

That's how people took root.

In America took them and they took them and they turned one.

Nowadays, people are still helping America stay strong and self-sufficient. And they're helping themselves to safe, dependable savings. By taking stock in America with the Thrift Savings Plan.

Buy United States Savings Bonds. They won't leave you out in the cold.

Make it easier on yourself. Buy bonds to maturity. If you don't want to hold them to maturity, you can sell them at any time. The Thrift Savings Plan is a great way to save for the future.

Skrisk, balandėli

Nuskrisk, mielas balandėli,
Į šalelę Lietuvos,
Kur gyvena mieli broliai,
Laukdami šviesios aušros.

Aplankyk tėvų namelį,
Kur kūdikiu žaidžian.

Ten aš motinos globoje
Jokio skausmo nemačiau.

Aplankyk ir tuos takelius,
Kur jaunystę vaikščiojau.
Nuo šventosios lig Dauguvos,
Karo maršu žygiavau.

Aplankykie karo draugų,
Ten šaltuosius jų kapus,
Kurios ilsis kaip didvyriai,
Gynė laisvę Lietuvai.

Kai pavargs tavo sparneliai
Beskrajojant miškuose,
Ramy poilsį surasi
Partizanų kapuose.
Kur tarp šlamančių beržynų,
Tamsių girių glūdumė,
Yr nėvystantys gėlynai,
Žydį kraujo skaislumė.
Paburkuok liūdnų dainelių
Kur jie ilsis amžinai,
Kad nebaigtus laisvės žygius
Tęstų broliai lietuviai.

B. L. karys

J. Pampalas
New Buffalo, Mich.

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own normal rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills. Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions.
© Ex-Lax Inc., 1982

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES...

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY...

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED YOU'LL BE IN THE RIGHT LANE.

— Naujenes, Chicago, 8, Ill. Thursday, January 13, 1983

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1988	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	viename mėnesiui	\$ 4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per 3 months, \$12.00 per 1 month. In other USA localities \$40.00 per year, \$20.00 per 3 months, \$12.00 per 1 month. Canada \$45.00 per year, \$24.00 per 3 months, \$12.00 per 1 month. Other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusel metų	\$24.00
	trims mėnesiams	\$15.00
	viename mėnesiui	\$ 4.00
	Latvijoje:	
	metams	\$48.00
	pusel metų	\$24.00
	trims mėnesiams	\$15.00
	viename mėnesiui	\$ 4.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:		
metams	\$45.00	
pusel metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$15.00	
viename mėnesiui	\$ 4.00	
Latvijoje JAV vietose:		
metams	\$40.00	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienį, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 13 val.

Sveikinimai iš komunistų paverptos Lietuvos

Jau praėjo dvi šių metų savaitės, bet negavome brolių ar seserų laišku nei atvirukų, neatėjo Žiemos švenčių — Kalėdų sveikinimai, neatėjo lietuviškos inteligentijos prirašyti laikraščiai bei žurnalai, bet atėjo okupanto specialiai užsienyje gyvenantiems lietuviams leidžiamas Gimtasis Kraštas.

Iš paverptos Lietuvos vakar atėjo gruodžio 30 dienos Gimtasis Kraštas. Jis atnešė Amerikos lietuviams kelis Naujų Metų sveikinimus ir linkėjimus.

Pirmojoje vietoje atspausdintas Vytauto Ženkėvičiaus Naujų Metų sveikinimas. Šis Ženkėvičius yra 56 metų amžiaus ukmergiškis, baigęs gimnaziją, 3 metus lankęs rusų komunistų partijos kursus ir trejus metus praleidęs JAV-se, eidamas Sovietų ambasados sekretoriaus pareigas. Jis turėjo progos aplankyti svarbesnes Amerikos lietuvių kolonijas: susipažinti su komunistuojančiais Amerikos lietuviu, o nuo 1968 metų tvarko "tarybinės" Lietuvos užsienio reikalų ministeriją. Andrei Gromyka kelis kartus Ženkėvičių buvo išmugėliavęs į Ameriką kaip Sovietų diplomata Jungtinių Tautų komisijon. Jo negalėjo išmugėliuoti kaip paverptos Lietuvos užsienio reikalų ministerio, bet galėjo jį išpausti į kelis Jungtinių Tautų komitetus Sovietų Sąjungos atstovų sąrašą. O tie komitetai informavo apie Sovietų karo jėgų atneštą didelę laisvę ir gerbūvį. Dabar sveikiniui jis jau pasirašo kaip Lietuvos TSR užsienio reikalų ministeris. Be kitų dalykų, savo sveikinime jis sako:

"Praeitin nubėgo dar vieni metai, suteikę mums daug džiaugsmo, naujų laimėjimų ir rūpesčių. Džiugu, kad mums tai buvo taikos metai, kad lietuvių liaudis, pasitikdama didžiosios Tėvynės 60-metį, žengė dar vieną tvirtą žingsnį į priekį. Tačiau mus, kaip ir visas planetos pažangiasias jėgas, jaudina pasaulio rytdiena. Mūsų neraminą užmačios tų, kurie nori dar greičiau įsukti ginklavimosi varžybų pavaras."

Ženkėvičius kalba apie "taikos" metus didžiojoje tėvynėje, tarytum Amerikos lietuviu nežinotų, kokią "tai-

ka" ta didžioji tėvynė atnešė Afganistanui. Jis mano, kad Amerikos lietuviu nežino apie 100,000 Sovietų karių, tai veržusių į Afganistaną, užėmusių strateginius kelius ir laikinųjų dar 30,000 pasienyje, kuriuos galėtų mesti į tą patį Afganistaną. Pavergta Lietuva gali nežinoti apie mobilizuotų jaunų lietuvių siuntimą į Afganistaną, apie jų žuvimą ir patekimą į kovojančių afganistaniečių nelaisvę. Esame tikri, kad pavergti lietuviu nieko negirdėjo apie nelaisvės paimto lietuviu patekimą į Pakistaną ir apie laisvojo pasaulio lietuvių pastangas jį išlaisvinti.

Antas sveikintojas yra Ramojus Petraitis. Lietuvos draugystės ir kultūrinio ryšių su užsienio šalimis draugijos prezidento pirmininkas. Iš kur jis išdygęs ir kaip jis atsidūrė kultūrinio ryšių prezidento priekyje — mažai kas žino. Jis nori, kad mūsų ryšiai būtų "vaisin-gesni, turiningesni, prasmingesni mūsų bendradarbiavimo veiklos srityse". Kas Lietuvon buvo įleistas bent per kiems dienas, tas žino, kad vaisin-gesnis, kada trūksta riebalų ir pieno, yra pats svarbiausias; kad tas bendradarbiavimas, kurį nori primesti okupantas, yra beprasmiškas ir be turinio. Užtat šis Petraitis noris įtikinti amerikiečius, kad jie duotų prasme visiems tiems suvaržymams, kratoms ir dideliems maitams okupantui.

Algirdas Petrakis tvirtina, kad "turizmas yra pati populiariausia, mūsiškiausia žmonių bendravimo forma". Ką jis turi galvoje — "mūsiškiausia" — nepaaiškina. Petraičiui ji gali atrodyti "mūsiška", bet Amerikos lietuviams ji yra svetima, kai ne tik laisvai į gimtinę kaimą negali nuvažiuoti, bet ten ir be liudininko negali su savaisiais pasikalbėti ir išsikalbėti. Kai pavergtos Lietuvos nuvažiuojęs Amerikos lietuvis yra toks turistai, kuris gali apsisotiti tikta Petraičio parinktame viešbutyje ir kai jį ginkluotais šoferis visą laiką turi nuo akių nenuleisti, tai jau visai nēmūsiška.

Ketvirtuoju sveikina Pranas Petronis, karo metų vadovavęs ne fronto ruožui prieš nacių, bet per savo akis, ausis ir rankas leido kiekvieną lietuvi, pasiryžusį imti ginklą ir rankas. Amerikoje yra daug giminių, kurių artimieji karo metu ir kelis metus po karo buvo stribų sušaudyti.

Nei vienas lietuvis, tarnaujantis okupantui, nepajėgė parinkti nė vieno žmogaus, kuris suprastų už laisvę kovojusius ir nuo caro policijos Amerikon bėgti turėjusius lietuvius.

Šie keturi sveikinimai Amerikos lietuviams yra ne visi. Jie atspausdinti ketvinto Gimtojo krašto puslapių kampelyje. Iš jų turinio matyti, kad jie nežino, kuo Amerikos lietuviu gyvena, ko jie siekė jaunatvėje ir kas tapo jų viso gyvenimo svajone. Jie norėjo nuvažiuoti į gimtinę savo kraštą, nuvežti giminėms dovanų, pamatyti kaip jie gyvena ir kokios yra jų svajonės.

Antrojo puslapio apačioje yra Antano Barkausko, Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos prezidento pirmininkas. Barkauskas, pagal titulus ir pareigas, Lietuvoje turėtų būti lygus Andropovo pozicijai Sovietų Sąjungoje. Tai Paparčiuose gimęs, Raudonojo armijoje tarnavęs, su Pr. Petroniu glaudžiai bendradarbiavęs komunistas. Jis jau nekalba apie Lietuvą ir šio krašto gyvenimą; o kalba tik apie gyvenimą "broliškoje tautų sandraugoje". Jis nori, kad ir amerikiečiai įsitrauktų į šią sandraugą, nors jie žino, kad tai nėra jokia laisva sandrauga, bet Sovietų karo jėgų primestas bausis išnaudojimas. Rusai komunistai įtikino kelis antanus barkauskus, kad tai yra gerovė, tuo tarpu tai yra žiauriausias pavergtos tautos išnaudojimas. Pirmon eilėn barkauskai ir petroniai išnaudoja Amerikos lietuvius. Jie nemori klausyti, kad

nei savo mintimis dalytis, nei išgyvenimų išpasakoti. Tėvynėje jis buvo kultūrtechnikas. Ne tik profesija, bet ir prigimtis glaudžiai stėjo jį su gamta ir kaimo žmonėmis. Šitos aplinkybės visam amžiui nustatė jo būdą ir polinkius. Mane gamta irgi žavėjo didžiosiomis savo paslaptimis, amžinai nauja savaiminga kūryba, niekuo nepakeičiamu dvasios pakėlimu ir poilsu. Kai tik šiltesnės dienos ir dangus blausnis, visada hutodavom mudu nuo stovyklos. Anksčiausiai, vos prasimerkus saulei, stverdavom savo meškeres, vabalus, sliekus ir maudavom kur nors į paupį. Žuvys hebuvo mūsų tikslas, daugiau tik aktyvas.

Tenkinasi žmonės įsigiję akvariumą su vienu ar pora smulkesnių žuvelių, didelių džiaugsmu sutinka gelių puokštę kambaryje, žymiai pralinksmeja saulės spindulių kutejami pro langą, o čia, paupyje, viso to begalybė! Ir visai tai nuolat kinta, gyvena, juda. Pamiršti ir plūdę vandenį, ir save pakrantėje sustingusį, prisigūžusį, kai guvijos žuvelytės pulkais narstė, vikriai čumpa spalvotą skratę ar kitą kurią skaidriasparnė, nepalietusi dar vandens. Staiga pabūgsta jos savo plekštelėjimo ir dingsta kaip monai. Tik skaidri srovė gurgudama gulksi. Dugnu pamažu rieda švarutėliai nubrūžinti akmenukai. Saulės spindulių paliečiai, jie žaidžia ir žvilga kaip brangakmeniai. Grakštieji maurai — žalieji, pilki ir geltonai taškuoti — kaip balerinių vualės, visai pabėgę, driekiasi ir vėl susiglaudžia.

Valandėlę tik negyvoji upės gamta visų žavumu atsiskleidžia. Atrodo, kad jokios gyvybės toje upėje nebėliko. Ir plūdė ramiausiai pūso srovės užribų. Staiga ji krūstelė. Bematant nerami, nerulinga pasidaro. Ratilai vandens paviršiuje vis dūžesni ir plačiau nūskrieja. Pagaliau plūdė kelis kartus sumurksi ir pasieria. Tokios baigėtos ir atsargios tos žuvys, o štai pakliuvo. Tik pernešę mažytę jaut vargę. Tuojau nuo kabluko ir — į vandenį. Tegu sau pažaidžia ir pagyvena laisvai. Tegu užauga didelė ir suriebeja. Įsismaginusi saulė sugundė mudu į pamiškę, papiečius. Einam jaunystę išdidūs. Dirvonai, paleukės ir pievos barsto mums geles po kojom. Kiek čia tų gelių — įvairių įvairiausių! Jos ne tik žydi skaisčiai, bet dūžgia, kraiposi, mirgulioja. Štai išdykėlis vėjukštis pagauna jas, myluoja, glamonėja. Štai drugeliu tenkyniuojasi, nepasidavina. Kuris išlenka, taip prisiglaudžia, jog gėlės nektaro džiaugsmu apseles visai nūsvaigsta. Štai bitės, širšės, vapsvos, ir kiti vabzdžiai tik ruja, tik plakasi apie tas geles. Visiems jos mielos, visų trokšamos ir glamonėjamos.

Nieko nelaukdam numetam mudu meškeres ir sukrūtinam toje žemės prabangoje. Išsitiesiam visu ilgumu ir laisva atlapa krūtine sotinamės saule, orti.

Dažniausiai atviriam aukštelininki, kad ir dangų — platųjį, gilų — pajustumėm. Dangumi plaukia švelnūs lengvučiai debesėliai. Vienoj dangaus plokštumoje elenka jie į rytus, kitose bėga

LAIVYGA PAUKSTIENE

Kauno senamiestis (Lapyna)

A. PLESKYS

M. DRUNGA PASISAKO APIE VLIKĄ

1982.XI.19 Įėjimo. Centre, beje Lietuvių Vienybės Sąjūdžio Chicagoje sutengtoje vakaroneje atstovas Algis Regis. Jo kalbos pažinkime VLIKą tuo reikatu kalbėjo 4 asmenys. Trys — VLIKą sudarantį politinių grupių ar partijų ir rezistencinių Fondo igaliojimas dr. L. Kriaučeliūnas. Dr. L. Kriaučeliūnas yra geras kalbėtojas ir šio vakaro jo kalbą apie Tautos Fondą buvo labai objektyvi — nešalis, ka ir pasigerėjimo verta. Tautos Fondas ir VLIKą sudarantį grupių skaicių neįeina, kurių iš viso yra 15. Tautos Fondas, jei aiš galima pasakyti, yra VLIKo "Finansų Ministerija", parduoti ar teikti VLIKo veiklai remti lėšas, kurias suaukėja patričiai lietuviu, trokšta atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Trečias iš eilės kalbėjo Lietuvos Tautinės Sąjogos atstovas, jos pirm. inž. Vaclo Mazėika. Dėl jo stokos jo kalbos neperduokite, jei as pabersiu ir šiek du. Ketvirtas ir paskutinis kalbėjo opozicinių minčių. Bet ka-

Amerikon atvažiavo lietuviu be pinigų, be anglių kalbos ir be amato. Amerikoje jie vis dėlto užsidirbo duoną, drabuziams, pasistatė namus, sumokėjo giminėms ir pažįstamiems skolą ir padėjo saviesiems. Rusai, okupavę Lietuvą, už sunkiai uždirbtą amerikiečių pinigą leidžia tikta 5 dienas pabūti Vilniaus viešbutyje ir neleidžia nuvažiuoti į kaimą. Pabuvęs 5 dienas Vilniuje, jis siunčiamas kitoms 5 dienoms į Maskvą, Talingą arba Minską.

Nuvažiuojus Vilniun amerikiečius "turistus" jie vežioja kur okupantas nori, bet neleidžia lietuviams nuvažiuoti ar pabūti ten, kur jie nori. Okupantas išnaudoja ir siuntinius. Kiekvieną siuntinį apkrauna mūtais, didesniais už siuntinamos prekės vertę.

Taip žiauriai gali tikta priešas išnaudoti, o ne brolis. Negalima kalbėti apie brolišką sandraugą, bet apie priešų išnaudojimą.

Mykolas Drungos kalba

"Aš buvau lyg tai pasirengęs kalbėti jaunesniems, bet kadangi tai jaunesniū nėra, tai aš jau kalbėsiu lyg suaugusiems. Ir anaras, tės įvadas Lietuvos Rezistencinės Santarvės, kurios atstovas aš esu VLIKE, jau seniai yra opozicinė grupe, todėl ne-laiko stokos jo kalbos neperduokite, jei as pabersiu ir šiek du. Ketvirtas ir paskutinis kalbėjo opozicinių minčių. Bet ka-

dangį VLIKas ir yra partinių srovių pagrindu susidaręs veiklys, todėl ir opozicija yra labai natūralus reiškinys. Taigi Lietuvių Rezistencinė Santarvė — LRS įsteigė 1950 m. rugsėjo 8 d., taigi jau po VLIKo įsteigimo. (VLIKas susiformavo 1943.XI.25, Kaune. A. Pl.). Tai politinis, kultūrinis išsivijęs sam-būris. Pagrindiniu tikslu užsi-brėžęs ryškinimą ir vykdymą tu uždavinių, kurių reikalauja išsivijęs solidarumas su okupu-toje Lietuvoje už nepriklausomybę ir žmogaus teises kovojančia tauta. Steigėjai šio sąjū-džio, tai visu okupacijų, — bol-sevikiškos, nacinės ir vėl bol-sevikiškos pažiūrų rezistentai. Iki LRS įsteigimo veikė arba Laiv-vės Kovotojuose arba Tautininkuose, arba Liaudininkuose, taip pat po mažiau ir kitose partijo-se organizavę rezistencinę spau-dą. Laisvės Kovotojai, Lietuvos Laisvės Tūriniai, ja redagavę kaip Nepriklausoma Lietuva, įsteigė slapta Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąją, prisidėję prie Lietuvos Saulių S-gos atsteigi-mo, bendradarbiavę su kitų grupių rezistentais, lyginę tarpgrupinius santykius ir stengėsi sudaryti bendros veiktos centrus. Tai čia būsimieji LRS steigėjai dar VLIKo steigimo rezistencijos laikais."

Čia aš M. Drungos kalbą per-traukiu ir įvedu tuo reikalu pasisakyti kitiems LRS būvū-tiems ar dar esantiems nariams, išskyrus dr. A. Jolfa Dainuši, kuris LRS natiū niekada nebūvo.

Brongys Raita

apie Lietuvių Rezistencinę Santarvę — LRS šitai pasako: "Įsteigta 1950.IX.8, yra politi-nė ir kultūrinė užsienio lietu-viū organizacija, užsibrėžusi dvejoja tikslą: 1. teikti paramą

(Nukelta į 5 pusl.)

JUOZAS SVAISTAS

ELDORADO

(Tėsinys)

Mudu su Uldukiu jau prieš tai, ligi persikraustymo į šį kambarį, buvome susidraugavę. Suartino mus meškeriojimo aistra. Žvejams, medžiotojams, kaip ir vaikams, nereikia nei ypatingų įvykių nei ilgų įžangų, kad taptų draugais. Šiuo metu ir fiziškai labai artimi mudu buvome: mano guolis apačioje, o jo — viršuje. Vadinasi, mudu jungė bendroji dviaukštė UNRRA lova.

Ši paskutinioji aplinkybė, galu tvirtinti šian-die, nėra būdingas artumui ar draugiškumo požymys. Pirmojo stovykloje irgi visai panašiai gyvenau su vienu vyru. Tokia pat dviaukštė lova ir panašios pozicijos — aš apačioje, o jis viršuje. Tas vyras beveik mano metų buvo, tik stambus, sudrības. Per dienu dienas vienintelį žodį vienas antram pasakydavom: "Labas rytas". Daugiau nieko. Nekalbino jis manęs, ir aš jautčiau, kad bergždžia būtų šnekti jį. Stenėdamas karstėsi per mano galvą į viršų, šnopėdamas repečkiojosi žemyn. Kaip suėjom, taip ir išsiskyrėm visai sveimi, nors būdu buvom aukštaičiai. Visada, kai na įsirisdavom į savo guolį ir girtėdavom lovą, atkėsdavom mane to's šurpas, nelyginant šaltas sunkus akmuo būtų užgules.

Su Uldukiu iš kito. Savaitinė rasdavosi bendra kalba ir bendri reikalai. Niekad nebaigdavom

į vakarus. Paleidi savo akis po tos saulėtos platumos tolius ir jauti, kad sieloje nė maž nelengvėja, kad joje ne taip, kaip kitados. Širdis dusliai plakasi, mintys nardo kaip tie debesėliai. Bet jos vistiek — ar skristų į rytus ar kryptų atgal — tolygiai sunkios, skausmingos, pavargusios.

Dabar aš labai nusiminęs. Man liūdna ir skaudu. Kėdėnė ne tūl to, kad nepavyko su emigracija, bet kad geriausio draugo netekau. Likausi vienas, siura to žodžio prasme. Vienumoje ir gamta nebepagūdžia manęs jau taip.

Linksmas patrauklus mano draugo veidas, sveiki, balti dantys, kaip Indijos pajurio perlai, stiprios raumeningos rankos ir visos kūnas — dūz-gingas, gražiai idegas, iš karto pareikė Kanados biznieriūs. Uldukis vienas iš pirmųjų buvo pasirinktas ir su pasitenkinimo šypsena patapšnotas per mūsų petį.

Jis rašo man, kad kėrtas medžius ir gyvenas maždaug taip pat. Vadinasi, bendrame barake ir toliausiai nuo žmonių. Tik geriau pavalges ir daugiau dolerių turis. Tiesa, lašinams varscių ir kitokių menkniekių nebėreikla po šiukšlynus kapstyti. Šito gero pakankamai esą kiekviename mieste. Tik artimiausias miestas pasiekiamas maždaug po dešimties valandų kelionės traukiniu.

(Būs daugiau)

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet.
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880.
Residencijos tel.: 448-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33719
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdraudimas
ZEMA KAINA
Prilaim Master Charge
ir VISA kortelės.
R. KERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 374-1882 arba 374-5994

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parko.

Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: 778-1543

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTIS
Programos vedėjas
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties.
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla. 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60628
Telef. 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Chicago Lietuvos Našių, Našiu-
kių ir Pavienių klubo susirinkimas
įvyks penktadienį, sausio 14 d., 6 val.
vak., Vycų salėje, 47th ir Campbell.
Visi nariai kviečiami dalyvauti.
E. McNamee, pirmt.

TROŠKINTA AVIENA

Paimti: 2 svarus avienos, 1
moršką, 1 svogūną, 1 petražolę.
1 šaukštą taukų, 2 šaukštus po-
nizdorų košės, 1 šaukštą miltų,
1 lauro lapelį, 10 pipirų, drus-
kos.

Darbas: Nuplautą, nusaustiną
avies krūtinę arba mentę su-
piaustyti į gabalus, pabarstyti
druska, pipirais, miltais ir iš vi-
sų pusų apspirginti riebaluose.

Nuvalytą ir supiaustytą mor-
ką, svogūną, petražolę apkepti
kartu su mėsa.

Į žemą puodą dėti apspirgintą
mėsą, daržoves, supilti riebalus,
kuriuose kepė, užpilti sultiniu,
kad pusiau apsemtų ir, uždengus
puodą, troškinti.

PER ANKSTI APSIDŽIAUGĘ

Vienas rašytojas pasakoja:
Perskaičius kūrinių, prie tribu-
nos priejo ponitė ir paprašė,
ar ji negalėtų gauti mano kūri-
nio kopiją, o jei ne, tai ar yra
kur išspausdinti, kad ji galėtų
nusipirkti. "Atsakiau, kad ne-
su tiek garsus, kad mano ve-
ikalai būtų atspausdinti."
— O kada jie bus atspausdin-
ti? — norėjo žinoti ponitė.
— Greičiausia, po mano mir-
ties, — atsakė jaunas rašytojas.
— Puiku! Tikėkim, kad ligai
neteks laukti! — apsidžiaugė
ponitė.

• Jauna mergina klausosi po-
licininko išmėtinėjimų dėl jos
skubaus maldymosi kėstiumo.

Zalgirio mūšio paminklas, kuris karo metu buvo nugriautas

WORCESTER, MASS.

Tikrai malonu skaityti Nau-
jienose A. Svilonio žanginius,
kur taip giliai ir tiksliai atker-
tama visiems jo oponentams.

Nesuprantu tų lietuvių — ku-
rie savo pūslėtomis rankomis už-
dirbtus pinigus siunčia kažko-
kiai bizniškai bendrovei, kuri,
atsit norinti Lietuvą išvaduoti
Tai neregėtas ir negirdėtas da-
lykas.

Nelaiminga ta mūsų Lietuvelė,
turinti tiek daug norinčių greit
pralobti, o ir garbės trokštančių,
kurie už tai velniui net dūšią
atiduotų.

1982-rais metais Worcesterį
ir apylinkės miesteliuose mirė
virš 170 žmonių su lietuviškomis
pavardėmis. Mirusių amžius 17
iki 99 metų.

Kadangi mūsų namus atei-
davo du vietiniai dienraščiai —
rytinis "Telegram" ir vakarinis

— Ir ką tau pasakytų motina
pamačiusi taip apnuogintą.
— Ką pasakytų: Juk tai as
jos kostiumą dabar dėvi...

"Evening Gazette", tai pirmiau-
sia žiūrėdavau į mirusių skyrių.

Rašant sausio 6-tą dieną šiuos
žodžius, yra mirę 6 lietuviai, ku-
rie buvo gimę Lietuvoje. Štai
jie: Stasys Mancevica — 92 m.,
Vera Kazefunas-Boris — 91 m.,
Petronė Vaitiekūnienė — 87 m.,
Petras Nalyvaika — 87 m., Jo-
nas Sinkevicius — 83 m., Juo-
zas Kasulis — 75 m. ir vienas
turtingas žydėlis, Mayar Rubin
— 86 m., gimęs taip pat Lietu-
voje. J. Krasauskas

M. DRUNGA PASISAKO APIE VLIKĄ

(Atkelta iš 4 psl.)

Lietuvos antikomunistinei rezis-
tencijai tėvyneje, 2 užsienio lie-
tuvių tarpe palaikyti ir stiprinti
rezistencinę dvasią ir kovinį
ryžtą demokratinės Lietuvos
valstybės nepriklausomybei at-
statyti. LRS savo kilmę sieja
su 1946 m. vasarą įkurta Lietu-
vos partizanų pagrindžio viena
vadovaujanti organizacija —
Bendruoju Demokratiniu Pasi-
priešinimo Sąjūdžiu ir jo lais-
vajame pasaulyje vėliau sudary-

ta BDPS užsienio delegatūra"...

(Zr. Liet. Encikl. XVI t. 76 psl.).
Iš šio pasisakymo matome, kad
Br. Raila LRS kilmę nukelia į
1946 m. vasarą ir sieja su Ben-
drojo Demokratinio Pasiapriešini-
mo Sąjūdžio atsiradimu.

Dr. Adolfas Damušis

apie Bendrą Demokratinį Pasi-
priešinimo Sąjūdį — BDPS
rašo:

"1946 metų vasarą pas parti-
zanus iš Vakarų atvyko ryšininkai
Vyta. Stanevičius, slapyvardžiu
Meškis, ir Jonas Deksnys.
slapyvardžiu Hektoras, o vėliau
slapyvardžiu Prapuolenis... Tie
ryšininkai kovotojus už laisvę
krašte įtikino kad, pagal laisvo-
jo pasaulio pageidavimą, visi re-
zistencijos vienetai turi susijung-
ti į Bendrą Demokratinį Pasi-
priešinimo Sąjūdį (BDPS) ir už
kelių dienų ten pat suorganiza-
vo Vyriausią Lietuvos atstaty-
mo komitetą — VLIKą. Grįžę
į Vakarų pranešė, kad tokia
yra kovojančio krašto valia. Tai
buvo ryšininkų neįsąklausos tiks-
lo fantazijos fikcija. Jų pastan-
ga tokiu būdu padaryti partizan-
us tikrai ginkluota jėga, diri-
guojama iš šalies, partizanų va-
dovybei nepatiko, bet jie lais-
vojo pasaulio pageidavimui bent
tuo laiku nesipriešino. Fikcijai
kiek vėliau paaiškėjus, tie vadi-
namieji titulai neturėjo jokios
teiksmės.

(Bus daugiau)

PRITRUKO KANTRYBES

Keliautojas, pasiekęs mažą
miestelį, užėina į valgyklą ir
užsisako pietus. Belaukdamas
valgį, jis neteko kantrybės ir
kreipdamasis į savininką, surin-
ka.

— Atneškite man popierio,
plunksną ir atveskite du liudy-
tojus.
— Susimildamas, kas atsitiko,
Kokia nors nelaimė,

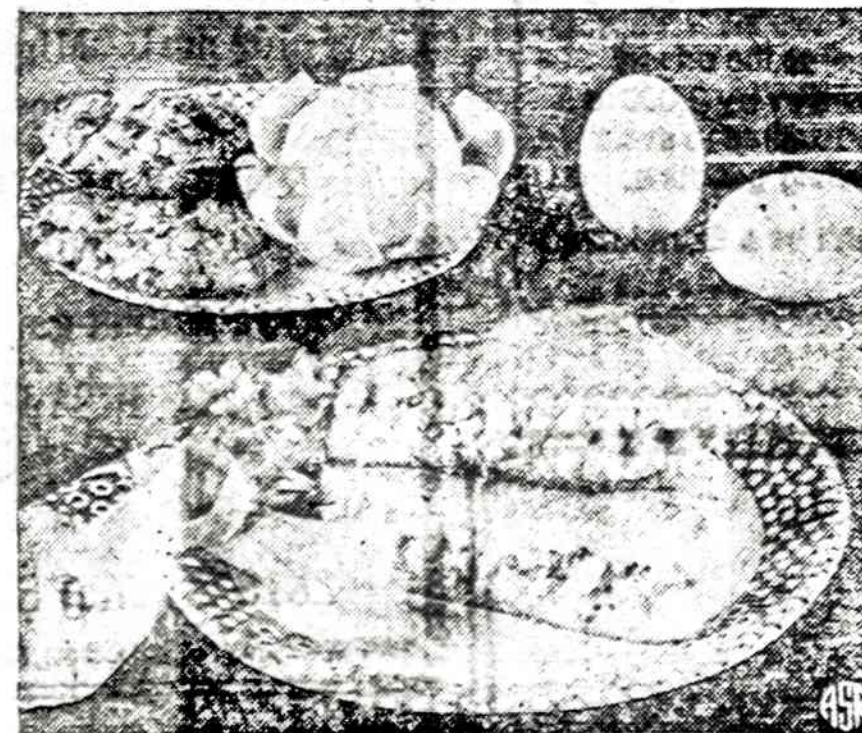
UŽ KĄ ATŽYMETAS

— Ponas vice ministras, už ką
tamsa gavote tris gražius ordi-
nus?

— Hm, trečias buvo man duos-
tas už tai, kad turėjau du, ant-
ras, kad turėjau pirmą, o pirmą
sutikė dėl to, kad nei vieno ne-
turėjau.

• Ne kiekvienas yra karvelis,
kuris karveliu ulba.

Golden Egg And Cheese Salad Sandwiches

Fuel up your hungry back-in-school kids with a nutritious
lunch of Golden Egg and Cheese Salad Sandwiches. The filling
is economical and easy-to-do because it relies on hard-cooked
eggs.

Golden Egg and Cheese Salad Sandwiches

4 hard-cooked eggs, chopped
1/2 cup shredded Cheddar cheese
1/4 cup mayonnaise or salad dressing
1 tablespoon snipped parsley or parsley flakes
1 tablespoon chopped pimiento, optional
1 teaspoon prepared mustard
1/4 teaspoon Worcestershire sauce
8 slices bread
Softened butter

Combine all ingredients except bread and butter. Spread
slices of bread with about 1/3 cup egg salad mixture each.
Top with remaining bread. Butter outsides of sandwiches.
Grill in skillet or on griddle over medium-high heat until
golden brown. Turn and brown other side.

*HARD-COOKED EGGS: Put eggs in single layer in sauce-
pan. Add enough tap water to come at least 1 inch above
eggs. Cover and quickly bring just to boiling. Turn off heat.
If necessary, remove pan from heat to prevent further boiling.
Let eggs stand covered in the hot water 15 to 17 minutes for
large eggs. (Adjust time up or down by about 3 minutes for
each size larger or smaller.) Immediately run cold water over
eggs or put them in ice water until completely cooled.
To remove shell, crackle it by tapping gently all over. Roll
egg between hands to loosen shell, then peel, starting at large
end. Hold egg under running cold water or dip in bowl of
water to help ease off shell.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINIS
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

ARIAI:

Chicago
Lietuvių
Lietuvių
Direktorių
Sociacijos

AMBUSANSO
PATARNAVIMAS
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

4424 WEST 69th STREET
1928 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 60463

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Telef. Olympic 2-1942

PETRAS BIELIUNAS

4448 So. CALIFORNIA AVE.

Telef. Lafayette 2-3478

KĄ KITI RAŠO

Šių metų sausio 6 d. Dirva gavo laiška iš Šveicarijos, kuriame šitaip rašoma:

Lietuvius Rimas Burba, sovietų karys, internuotas Šveicarijoje

Jis buvo patekęs į afganų nelaisvę

Dar lapkričio pabaigoje amerikiečių, kanadiečių, prancūzų ir kitų kraštų spaudoje (o taip pat per kai kurias radijo stotis) paskelbta, kad Šveicarijoje atskraidintas lietuvių tautybės sovietų karys Rimas Burba. Jis pateko į afganų laisvės kovotojų nelaisvę ir perduotas Zenevoje veikiančiam Tarptautiniam Raudonajam Kryžiui. Pagal minėtojo Kryžiaus susitarimą su afganų rezistentais ir sovietų vyriausybe, nelaisvėn paimti sovietų kariai atgabenami į Šveicariją ir ten internuojami. Internavimo laikas truks ne ilgiau dviejų metų. Tam terminui pasibaigus, internuoti galės grįžti į savo kraštą, jeigu jie taip apsispręs. Jiems pagedaujant, kariai galės pasinaudoti azyliaus teise ir išvažiuoti į jų pasirinktą kraštą.

Apie internuotąjį Rimą Burbą žinoma, kad jis turi 20 metų amžiaus. Jis, eidamas jam paskirtas pareigas, pateko į afganų laisvės kovotojų rankas. Po kelių metų jis turėjo nepaprastai laimę, kad rezistentai jį perdavė Tarptautiniam Raudonajam Kryžiui atstovams, o šie jį atgabenė į Šveicariją. Šiame kovotojų belaisvių nelauko, nes toms sąlygomis, kaip vedama kova prieš maskvinę okupaciją, jie kad ir norėdami neturi kur belaisvius padėti. Šia proga reikia pastebėti, kad sovietų vadovybė laikosi pažiūros, kad Afganistane nėra jokio karo, o vedama kova tik prieš tariamai užsienio reikšmingus "banditus". O su to-

yra gerai.

Internuotiems taikomas režimas šveicarų visuomenėje ir spaudoje yra sukėlęs tam tikras kritikas. Šiame kare kariai niekas nepateikia, jiems negalima pasiekti nei spaudos, nei knygų. O reikia žinoti, kad iš septynių internuotųjų karių tik du vėliau. Vieni kiti yra Maskvos paglemžti tautų mirties (ukrainiečiai, kaukazičiai, vienas lietuvis).

Jeigu prašiniai žmonės internuotųjų negali lankyti, tai sovietų ambasados ir konsulato nariai, o taip pat KGB agentai kariaus lauko. Zenevos žurnalo "Impact" redaktorius su nuostaba rašė, kad "su mūsų įstaigų žinia jiems (internuotiesiems) daroms nuolatiniams spaudimams, kuri vykdo sovietų ambasada ir KGB, naudodami jų šėimas kaip įkalbės".

Mums, gerai pažįstantiems Maskvos teroro režimo praktiką, nėra naudinga, kad KGB ranka kėsiasi į nelaiminguosius internuotuosius, prievarta išsiuntus į tolimąjį Afganistaną ir turėjusius tarnauti rusų imperializmo tikslams, bet laimingu būdu išvengusius mirties. O kiek mūsų jaunų tautiečių jau neteko gyvybės ar sveikatos Afganistane, kaip ir rusų carų laikais su japonais Mandžiūrijoje ("na šokach Mandžiūri") — Mandžiūrijos vulkaninėse kalvose ar kitose pasvietėse. Į mirtį siunčiamas mūsų jaunimas, dar ne nepasiekęs 20 metų amžiaus... Rimas Burba, kaip jau minėta, irgi tėra vos 20 metų amžiaus...

Tame pat zeneviškame žurnale rašo šveicarijoje gyvenantis ukrainietis dr. M. Katchaluba-Hein, kad Maskva siunčia į Afganistaną daugiausia nerusų tautybės karius, dažniausia ukrainiečius ir baltus. Autoriaus žiniomis, Šveicarijoje internuotieji ukrainiečiai kariai jau dabar pareiškė, kad jie nenori grįžti į Sovietiją. JAV ir Kanadoje gyvenantieji ukrainiečiai esą pasiryžę rūpintis jų išvažiuoimu į laisvas valstybes ir šiaip juos glo-

amas valstybes ir šiaip juos glo-

boči. Žurnalas pastebi, kad internuotieji, nors savaime jauni ir paprastos kilmės, nusimana, kas jų laukia Sovietijoje, jeigu jie tenai grįžti. O Zuericho leidinys "Brueckenbauer" stačiai paklausė šveicarų užsienio reikalų departamento (ministerijos) atstovo (Speaker) Marija-Luisa Caronį ar grįžusieji nebus "pastatyti prie sienos"? Šveicarų diplomatai atsakė, kad pasibaigus internavimo laikui kariai busia perduoti Tarpt. Raud. Kryžiui. O šis Kryžius "karėvių niekada nėra siuntęs į kraštą, į kurį jie nenorėjo vykti". Čia pat šveicarų diplomatai išsitarė, jog "mes nežinome, ar sovietų karo belaisviams grėsia jų pačių tėvynėje kokie nors pavojai". Toliau ji pridūrė, kad šveicarų užsienio reikalų departamentas siunčias sąskaitą už internuotųjų išlaikymą Tarptautiniam Raudonajam Kryžiui, o šis inkasuoja pinigus iš sovietų valstybės.

nais surengė olandų kilmės dainininkė Adelheid Arnhold, P. Afrikos respublikoj mirusio dainininko Prano Domšaitio našlė, jo kūrinis išsaugojusi lietuviams.

Festivalin buvo įjungtos prancūzų, slovakių, vokiečių, norvegų, švedų, skotų, airių, rumunų, austrų, japonų, bulgarų, italų, ispanų, rusų ir lietuvių dainos. Lietuvišką liaudies dainą "Lielis roviu" atliko pati mokytoja A. Domšaitienė - Zircnienė.

PSICHOLOGIJOS STUDIJS

Dr. Ina Užgiriene, buv. Lituanistikos Instituto psichologijos skyriaus vedėja, išvyko į Olandiją, kur keletą mėnesių studijos naujienas psichologijos srityje, ypač vaikų vystymosi pažinimo studijoje.

— Trečiadienį aukso uncija kainavo \$490.

— Sovietų Sąjungoje rašytojai nepažįsta civilinių žmonių, bet žmonės pažįsta rašytoją. Amerikoje žmonės nepažįsta rašytojų, bet rašytojas pažįsta žmones.

LIETUVIŲ DAINA HAVAJUOSE

Tarptautinį liaudies dainų ir šokių festivalį Havajuose, Honolulu mieste, su savo moki-

JAU ATSPAUSDINTA J. KLAUSEIKIO KNYGA BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos. Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1. KNYGA ISLEIDO ČIČAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą, arba rašant tokiu adresu: Mr. K. Januta,

2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoračio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00
Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00
Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAUROS ŽMONES, Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00
Galima taip pat užsakyti paštu, atsiantus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Home, Zeme — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Home, Zeme — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKETI NUOMĄ? GERIAU SKOLA.

Du miegami ir du kambariai sklepe. Centrinis šildymas atskirai kiekvienam butui. 2 auto garažas. Alumininiai langai. Svarus. \$67,000. 62-tros ir California.

5 ir 4 medinis Brighton Parke, arti mokyklų. Mažas įmokėjimas. Savininko paskola.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX 2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

REPAIRS — IN GENERAL Įvairūs Taisyimai

TAISO ORO VESINTUVUS, SALDYTUVUS, SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS BEI KROSNIS.

Herman Deekys Tel. 585-6624

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga 6247 S. Kedzie Ave. (312) 776-8700

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas aušėrių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali padėti teisininko Prano SULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS patvirtinta, "Sūduvos" šleista knyga su legalizmomis formomis.

Knyga su formomis gauna na Naujienų administracijoje.

Be sure to drown all fires.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turli Chicago miesto leidimas. Dirbu ir užmiesčiuose, greitai, garantuoti ir sažiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

D E M E S I O

62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI Tikrai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS 4445 So. Ashland Ave. Tel. 523-8775

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Talman Avenue Chicago, IL 60629 434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Laisvėdžiai ir brangenybės Pardavimas ir Taisyimas 2646 West 69th Street Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS

Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450 Taip pat daromi vertimai, giminių švėtimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zepelis, Agent 3204 1/2 W. 95th St. Evergreen Park, Ill. 60642. 424-8454 State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadienis: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Seštadienis pagal susitarimą. 6606 S. Kedzie Ave. Chicago, Ill. 60629 Tel.: 778-8000

PATS SKAITYK IR DAR KITAS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių tarptautinė organizacija, lietuviams išlikusiai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus daro.

SLA — šmokėjo daugias kaip ASTUGNIS MILIJONUS dolerių apdraudus savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis SLA neliuko pelno, ne-
dama patarnauja tik savišalpos pagūdru.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomajai apdraudžia — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, nekilniamajam turtui ir jo gyvimo pradžiai.

SLA — valdys apdraudžia pigia terminuota apdraudžia: iki \$1,000 apdraudus suma temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopn yra visose lietuvių kolonijose. Kreiptis į savo apylinkės SLA kuopn veikėjus jie jums mielai pagelbės ir SLA labrasti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA New York, N. Y. 10017 247 W. 34th St. Tel. (212) 643-3216

ENERGY WISE

Change the oil and filters every 3,000 to 6,000 miles to avoid wasting gasoline. Don't be a Born Loser!

Naujai pasirodžiusi DR. ANTANO RUKŠOS 619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1) Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St. Chicago, IL 60608